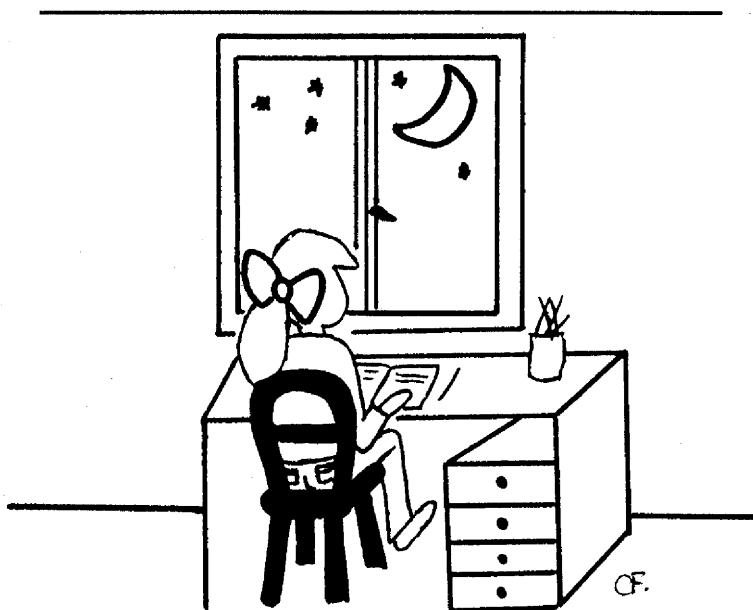

full d'assessorament *de* *l'escola de pares de la* **FaPaC**

ELS "PROBLEMES" MÉS COMUNS

-El que més em preocupa del meu fill és que menteixi. No soporto les mentides.

-Doncs a mi el que més em preocupa del meu és que no s'interessa per res. Sembla que "passi" de l'escola.

Altres pares manifesten que el seu fill està insoportable, que no hi ha qui l'aguanti. O també que sempre està distret, que no s'entera del que li diuen, com si no escoltés o estigués sempre a la "lluna".

Aquestes expressions indiquen el sentiment i la preocupació dels pares davant de conductes i actituds de llurs fills.

En el present full pretenem abordar algunes conductes, que poden generar dificultats escolars, de relació amb els companys i amb els pares, etc. En concret descriurem el nen/a que menteix, que té gelos, que està "insolent, odiós" (calificatius que manifesten el sentiment dels adults que hi conviuen amb ell), que és tímid/a, que és lent/a, que està a la "lluna", i el nen/a que manifesta "el mestre/a em té mania".

1. EL NENA QUE MENTEIX.

La mentida és per molts pares un defecte greu. Si la reacció dels pares davant algunes mentides dels fills és sospitar d'ells i tractar-lo de mentiders, estem destruint un dels vincles més importants de la relació familiar: la confiança.

Convé, en primer lloc, descriure les diferents formes de mentida:

-El nen/a petit que "deforma" els fets. És capaç de transformar la realitat i afirmar que és veritat el que és imaginari, i conta les històries més increïbles. Es diu que el nen "inventa".

Encara és petit per distingir amb claredat el que és real i el que no, i com a pares els hem d'ajudar a fer aquesta distinció.

-El nen/a que menteix ocasionalment. Degut a una malifeta, el nen tem ser enyit, o que se l'estimi menys, i utilitza aquest recurs com a mecanisme de defensa.

Aquesta situació pot empitjorar, per tant cal aturar-la. Si aquest recurs li surt bé, haurà trobat la manera d'enfrontar-se (erròniament) a l'opinió dels pares, i la potenciarà. Se l'ha de fer veure que la mentida no li serveix de res, i que amb aquesta actitud no mostra que confia amb els pares.

-La mentida per imitació. Hi ha situacions en què el nen capta que no es diu la veritat, per exemple, quan truquen per telèfon i un dels pares diu: -si és per a mi, digui's que no estic. O també quan el fill explica que la mestra l'ha castigat per una cosa que ha fet i la mare respon que no calia que hagués dit que ho havia fet ell.

-Les "fanfarronades", és a dir, explicar "augmentant el tamany del peix pescat", les malifetes escolars als germans o pares, o també explicant als companys i d'una manera exagerada les possessions materials dels pares.

Aquestes explicacions es donen quan el nen presenta un sentiment d'inferioritat i té la necessitat de mostrar-se superior i de cridar l'atenció. Com a pares hem d'intentar no fer creure al nen que ens ho creiem tot, però tampoc hem de donar la sensació de no creure'ns res. El nen necessita sentir-se valorat, que se'l té en compte i ha d'adquirir novament confiança en sí mateix.

-La mentida per sistema, per qualsevol raó. Quan això succeeix, hem de pensar que alguna cosa no va bé. Per exemple, els casos en què es deforma la realitat de les notes escolars (-he suspés dues. I en realitat són quatre). Aquesta situació significa que el fill necessita davant de tot conservar l'estima dels pares. Per això és molt important que el nen

percebeixi que se l'estima per sí mateix, i no pels resultats acadèmics.

2. ELS GELOS

Es manifesten, sobre tot, en nens i nenes d'un i quatre anys, i generalment pel naixement d'un germà. no hem de considerar els gelos com un defecte, sinó com un "sofriment" del qui es pateix, ja que fins aleshores ha estat el centre d'atenció i pel naixement d'un nou germà o germana se sent desatès, i sovint pensa que perdrà l'estima dels pares.

És positiu preparar als fills per a quan arribi el nou germà, també convidar-los a participar en les atencions del nou nat, i a que iniciïn el nou paper de germà gran.

Pel que fa a l'àmbit escolar, el nen gelós pot manifestar una negativa a anar a escola, per intentar tenir els mateixos privilegis que el petit a casa (atenció). També pot sentir rebuig al fet de "créixer" i comportar-se com a un "bebè".

A la pràctica, els pares hem de procurar que no hi hagi diferències de tracte, ni comparacions entre els germans; no donar excessiva importància a les baralles, així com mostrar-li afectivitat en qualsevol moment.

Aquest tema es desenvolupa molt més àmpliament al full d'assessorament per a pares número 16, desembre de 1989.

3. EL MEU FILL ES "INSOLENT", "ODIOS" (qualificatius que manifesten el sentiment-en un moment donat- dels adults que hi conviuen amb ell).

Hem de dir que qualsevol persona passa per moments "difficils". En el cas dels nens, pot ser incorporar-se a l'escola, un canvi de mestre, és a dir, haver d'adaptar-se a noves situacions. També pot ser el naixement d'un nou germà o germana. Però convé tractar alguns exemples concrets.

El nen "consentit", "mimat", està acostumat a fer el que li ve de gust, amb el vist i plau dels pares i fins i tot amb alabances. Però arriba un moment que els pares ja no el troben tant "graciós", s'han cansat que el fill/a s'aprofiti de les ocasions. Els pares decideixen canviar aquesta situació (això ja no pot durar més), i comencen a castigar amb duresa, reprimint les conductes que abans potenciaven. El fill reacciona i pensa que aquesta nova situació és injusta: si abans no el renyien, perquè ara sí?

Aquesta és una situació que no es resol ràpidament; el fill ha adquirit uns hàbits que abans li eren gratificants, i ara es tornen en contra d'ell.

Els gelos també poden manifestar-se amb conductes insolents; abans el nen era el "rei", i ara ha passat a segon pla. I amb aquestes conductes insolents "ho fa pagar" als pares.

També les desavinences en la relació de parella poden influir en els fills. Aquests capten en l'ambient familiar la tensió que crea una desavinença, fins i tot quan els pares eviten les discussions davant els fills.

Els resultats acadèmics també poden variar la conducta del fill. Unes notes baixes són mal vistes, i temen el càstig dels pares. A més a més, si el resultat d'unes males notes suposa forçar el ritme d'estudi del fill de manera intensiva, el fill reacciona: -s'esteu passant! Cal en aquest cas valorar el fill pel que és i no pels resultats acadèmics, mostrar-li afectivitat i que es confia en ell. El sentir-se recolzat l'ajudarà a superar aquest impàs.

4. EL NEN/A TIMID/A

El nen o la nena tímids s'autovigilen molt, controlen les seves conductes perquè tenen el sentiment de què constantment s'estan jutjant les seves accions. El seu desig és que tots l'acceptin (d'aquí el seu sentiment de ser jutjat). Cal ajudar-lo perquè la seva timidesa no augmenti. No serveix criticar-lo, ni donar-li consells. Obligar-lo a que s'enfronti a situacions que per a ell representen dificultats tampoc l'ajuda a superar aquesta timidesa. Però se'l pot preparar; per exemple, dir-li que l'any vinent passarà uns dies a casa del seu amic el farà acostumar-se a aquesta idea, perquè és a llarg termini, i acabarà acceptant-la, i fins i tot desitjarà que arribi el moment.

Hem de procurar d'evitar distingir-lo dels demés, per exemple, amb roba que no sigui atraient. L'hem d'estimular a que surti, a jugar, a participar amb activitats de grup. Això l'ajudarà a adquirir confiança en sí mateix i es relacionarà amb d'altres nens i nenes que fan les mateixes activitats.

Les entrevistes amb el mestre o tutor serveixen per intercanviar informació, i tant des de l'àmbit escolar com el familiar s'actuarà més coherentment. El mestre/a evitarà comentaris sobre el nen/a en gran grup, li confiarà algunes responsabilitats, etc, que també l'ajudaran a superar la timidesa.

Cal distingir el tímid d'altres nens o nenes que presentin en algun moment algunes conductes que ens facin pensar que ho són. aquestes conductes

de timidesa (però que no vol dir que els nenes o nenes ho siguin), poden ser produïdes per:

-començar l'escolarització, canviar de curs, de mestre, és a dir, situacions noves que requereixen un període normal d'adaptació.

-una educació rígida per part dels pares, que fa que el nen/a controlï els seus gestos i paraules (no s'ha de confondre, però, en permissivitat).

-el fill únic, que dins l'àmbit familiar no està tant acostumat a les relacions amb d'altres persones.

5. QUE ES LENT/A

En descrivim diferents tipus:

- El nen/a que ,en general, és dispers en les seves accions. Referent a les feines escolars, li costa concentrar-se i, en començar una tasca, aixeca el cap, es distreu i ha de començar de nou. Normalment és dels últims en acabar les feines.

També és lent per vestir-se, rentar-se, esmorzar, etc. La mare, cansada d'observar el seu ritme, acaba vestint-lo, rentant-lo i preparant-li el material per anar a l'escola, perquè "si no no acabaria mai".

- El lent "minuciós"; treballa amb força voluntat i regularitat. Necessita acabar el que ha començat, i es mira molt fins a l'últim detall.

Té molta capacitat de concentració, i se sent molest quan se li demana que "acceleri" el seu ritme. Generalment, quan realitza treballs de matemàtiques i de llengua, encara és més lent.

En ambdós casos, hem de tenir en compte que no tenen perquè treballar pitjor que altres nens o nenes, que el seu ritme de treball no és perquè expressament ho vulguin així. A més, en general, quan seran adults s'haurà perdut aquesta lentitud de la seva infància.

Es convenient demanar que accelerin el seu ritme de treball, però sobre tot això no ho han de viure com si se'ls posés "a prova". També hem de procurar no ridiculitzar la seva lentitud, perquè llavors estarem jutjant la seva personalitat i es podia sentir culpable de com fa les coses.

De vegades, o sovint, els pares, per "guanyar temps" substituïm les accions que ells han de fer, i hem de procurar evitar-ho, deixant que faci el que ell pot fer.

L'hem d'ajudar a que compregui les conseqüències d'anar lent (arribar tard, no acabar les feines, etc.), però sobretot el nen/a lent s'ha de sentir segur, estimat, perquè així farà seva la situació i s'esforçarà més en resoldre-la.

- També hi podem trobar els "falsos" lents; per exemple, aquells que no sempre han estat lents o que només ho són per a segons quines activitats.

Per a detectar aquests casos, hem de reflexionar sobre:

- aquell nen/a que, dins el seu ambient, està envoltat per persones (germans, pares...) que són més ràpids que ell i que pretenen imposar-li el mateix ritme.

Això pot suposar que el nen/a encara actui més lentament, per autodefensa, per mantenir les seves característiques, la seva personalitat.

- el nen/a que té poca confiança en sí mateix, dubta. Pot ser que tingui por d'obtenir resultats acadèmics baixos, que no se'l valori positivament, i per aquesta raó no faci els deures, o retrasi deliberadament l'entrega d'aquests.

- el nen/a que no segueix el ritme de la classe. No és que sigui lent per sí mateix, sinó que s'ha perdut en un moment determinat i se sent desorientat i no pot per ell mateix resoldre la qüestió.

6. QUE SEMPRE ESTA A LA "LLUNA".

El doctor Levine escriu que "si el nen està a la lluna és que no és feliç a la Terra".

En quins moments està la lluna? a l'escola o a casa?. Quan es relaciona més amb el pare o amb la mare? En quins moments del dia?

Aquestes són preguntes que ens podem fer per saber realment què està succeint quan el nen/a mostra aquesta conducta.

En qualsevol cas, la causa d'aquesta conducta és suficientment problemàtica per què el nen es refugii en sí mateix, en la seva imaginació, en un lloc on no se senti "agredit".

Davant això hem de procurar que el nen/a no se senti sol, sinó recolzat; se l'ha d'animar a gaudir del que l'envolta, però també hem de procurar que la seva "distracció" no li afecti en els seus afers diaris.

7. EL NENA QUE MANIFESTA "El mestre/a em té mania"

¿Quants pares i mares hem sentit dir aquesta frase als nostres fills? ¿Es realment així? ¿Hi ha situacions escolars en les quals l'actitud del mestre/a produeix aquests sentiments? ¿Què hi ha darrera d'aquesta expressió?

Cap persona és perfecta, acceptar-nos els uns als altres és un deure. Quan un nen/a genera dificultats en un aula, els mestres s'han de plantejar que no solament es creen dificultats per a la classe, sinó que també les conseqüències les està patint el propi nen/a. Intentant comprendre què passa, es pot ajudar a resoldre el conflicte.

En aquests casos és recomanable que els pares parlin amb el mestre/a. Entre pares i mestre/a es pot analitzar millor la situació. Pot ser escoltant-se mútuament s'arriba a saber què està passant, i poden actuar més encertadament.

Els pares són els principals educadors de llurs fills, i actuen com a model d'aquests, els quals fan seus els valors i normes que els pares transmeten d'una manera natural, dia a dia.

Sovint el sentiment del nen/a cap a l'escola, depèn del grau de valoració dels pares vers la mateixa. Així, si per exemple els pares valoren més positivament l'esforç acadèmic en assignatures com matemàtiques, o llengua, i resten importància a la resta, ell fill intentarà satisfer l'opinió dels pares. Si per exemple culpabilitzem al mestre/a, el fill/a culpabilitzarà el mestre/a.

-BIBLIOGRAFIA

-LEVINE,J.; VERMEIL,G.; PERNOUD,G.(1979):
Mi hijo será un buen alumno.
Editorial Juventud. Barcelona.

-TSCHORNE,P.: Full d'Assessorament per a Pares
núm 16. la Gelosia entre germans.

Autor del Text: Ricard Montalban